Euroopan parlamentti
2024-2029

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P10_TA(2026)0152

Kiinan uusi laki ”etnisestä yhtenäisyydestä ja edistyksestä” ja etnisten identiteettien kiihtyvä tukahduttaminen

Euroopan parlamentin päätöslauselma 30. huhtikuuta 2026 Kiinan uudesta laista ”etnisestä yhtenäisyydestä ja edistyksestä” ja etnisten identiteettien kiihtyvästä tukahduttamisesta (2026/2703(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon työjärjestyksen 150 artiklan 5 kohdan ja 136 artiklan 4 kohdan,

A. ottaa huomioon, että vähemmistöjen kansallisen tai etnisen, kulttuurisen, uskonnollisen ja kielellisen identiteetin suojelu perustuu kansainväliseen tapaoikeuteen ja että se sisältyy myös YK:n julistukseen kansallisiin tai etnisiin, uskonnollisiin ja kielellisiin vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeuksista; ottaa huomioon, että kaikkien valtioiden on noudatettava näitä normeja;

B. ottaa huomioon, että Kiinan kansankongressi hyväksyi 12. maaliskuuta 2026 etnisen yhtenäisyyden edistämistä ja edistystä koskevan lain, joka palvelee valtion ideologiaa ja jossa asetetaan mandariini etusijalle koulutuksessa, julkisessa elämässä ja tiedotusvälineissä sekä tehostetaan institutionaalista sortoa ja etnisten vähemmistöjen, kuten tiibetiläisten, hui-kiinalaisten, uiguurien, mantšujen ja mongolialaisten, identiteettien sulauttamista osaksi enemmistökulttuuria; ottaa huomioon, että tämä laki poikkeaa merkittävästi Kiinan vuoden 1984 kansallista alueellista itsehallintoa koskevasta laista;

C. ottaa huomioon, että lain ekstraterritoriaalinen ulottuvuus mahdollistaa sellaisten ulkomailla olevien henkilöiden syytteeseenpanon, joiden katsotaan heikentävän Kiinan ”etnistä yhtenäisyyttä”;

D. ottaa huomioon, että Kiinan ihmisoikeustilanteen heikkeneminen on rasittanut suhteita EU:hun; katsoo, että ihmisoikeuksien,

demokratian ja oikeusvaltion kunnioittamisen olisi oltava keskeisellä sijalla EU:n suhteissa Kiinaan;

1. tuomitsee jyrkästi Kiinan harjoittaman pakkosulauttamispolitiikan ja sen mukaiset yleismaailmallisten ihmisoikeuksien loukkaukset, erityisesti Tiibetissä, Xinjiangissa ja Sisä-Mongoliassa;

2. ilmaisee vakavan huolensa hyväksytystä etnisen yhtenäisyyden edistämistä ja edistystä koskevasta laista, jolla edistetään avoimesti sulauttamispolitiikkaa ja rajoitetaan eri ryhmien kulttuurisia, uskonnollisia ja kielellisiä vapauksia Kiinassa ja sen ulkopuolella;

3. kehottaa Kiinaa kumoamaan tämän lain ja siten noudattamaan kansainvälisen oikeuden mukaisia velvoitteitaan, jotka koskevat syrjimättömyyttä sekä uskonnollisten ja etnisten vähemmistöjen suojelua ja edistämistä;

4. kehottaa neuvostoa käyttämään EU:n maailmanlaajuista ihmisoikeuspakotejärjestelmää niitä virkamiehiä ja yhteisöjä vastaan, jotka ovat vastuussa tämän lain laatimisesta ja täytäntöönpanosta;

5. tuomitsee lain ekstraterritoriaaliset säännökset ja toteaa niiden olevan valtion rajat ylittäviä tukahduttamistoimia; kehottaa kaikkia EU:n jäsenvaltioita keskeyttämään Kiinan kanssa tehdyt luovutussopimukset, jotta EU:ssa asuvia vainottuja henkilöitä voidaan suojella tämän lain nojalla toteutetuilta valtion rajat ylittäviltä tukahduttamistoimilta;

6. torjuu jyrkästi Kiinan viranomaisten pyrkimykset puuttua tiibetiläisten buddhalaisten hengellisten johtajien tunnustamiseen ja koulutukseen; korostaa, että dalai-laman seuraaja on puhtaasti uskonnollinen kysymys, joka on ratkaistava yksinomaan tiibetiläisen buddhalaisuuden perinteiden mukaisesti;

7. vaatii vapauttamaan välittömästi Kiinan poliittiset vangit, mukaan lukien Choktrul Dorje Ten Rinpoche, Palden Yeshi, Saharov-palkinnon saaja Ilham Tohti, 11. panchen-lama Gedhun Choekyi Nyima ja mongolialainen aktivisti Hada; kehottaa EUH:ta, komissiota ja jäsenvaltioita jatkamaan näiden tapausten esille ottamista Kiinan kanssa;

8. kehottaa YK:n ihmisoikeusvaltuutettua julkaisemaan Kiinaa koskevan päivitetyn tilanneraportin, jossa käsitellään erityisesti vuoden 2026 lakia;

9. katsoo, että tämän lain käyttöönotolla ja täytäntöönpanolla on vakavia seurauksia EU:n ja Kiinan suhteille;

10. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman jäsenvaltioille ja muille EU:n toimielimille, Kiinan hallitukselle, YK:lle ja Tiibetin keskushallinnolle.